

Sygn. akt IV CSK 612/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa S. Z.
przeciwko A. Z.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 6 sierpnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od A. Z. na rzecz S.

**Z. kwotę 1 800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca

zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany, A.Z., wskazał na przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie z art. 398⁹ § 1 pkt: 4) k.p.c. Wniosek ten nie odniósł skutku.

Powołanie się przez skarżącego na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej już przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co, w efekcie, daje podstawy do przyjęcia skargi, jako oczywiście uzasadnionej (por. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/0; z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09; z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.). Tymczasem skarżący, w uzasadnieniu tej przesłanki, zaprezentował nader zwięzły wywód, sprowadzający się do wzmianki, w której wyjaśnił w kilku zdaniach na czym polega pojęcie „oczywistej zasadności”. W dalszej kolejności skarżący stwierdził, że „naruszenie przepisów prawa materialnego, objawiające się niewłaściwym zastosowaniem do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy przepisu art. 509 k.c., stanowi o oczywistej zasadności niniejszej skargi”. Następnie A. Z. przyznał, że „wskazane naruszenie posiada charakter kwalifikowany i rażący, nadto skutkujący niesprawiedliwym i niezgodnym z rzeczywistością orzeczeniem”.

Tymczasem, zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, spełniając formalny wymóg skargi kasacyjnej, określony w art. 398⁴ § 2 k.p.c., skarżący powinien zawrzeć w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i wniosek ten uzasadnić, wskazując na występowanie w sprawie przynajmniej jednej z okoliczności stanowiących przesłanki przedsądu, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz przedstawić odpowiednie argumenty prawne uzasadniające występowanie ściśle określonej w ustawie przesłanki (por. postanowienie SN z dnia 24 października 2007 r., V CSK 354/07, niepubl.). Wskazać również należy, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty, przy czym zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego poczynionymi przed sądem II instancji. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku sformułowane przez skarżącą wbrew zakazowi konfrontowania przez Sąd Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami nie prowadzi do wniosku o oczywistej zasadności skargi. W konsekwencji rozważań w przedmiocie oceny wykazania przez skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4) k.p.c. brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka ta została przez A. Z. w sposób właściwy wykazana. Zaprezentowane, bowiem, przez skarżącego „uzasadnienie” mające dowieść wystąpienia przesłanki oczywistej zasadności jego skargi sprowadza się w istocie do kilkuzdaniowej wzmianki, przy czym w wywodzie tym nie sposób doszukać się pogłębionych jurydycznie rozważań uzasadniających występowanie powyższej przesłanki. Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również

okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).